

KMETOVOALEC

Glasiło Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

štev. 2.

V Ljubljani, 31. januarja 1928.

Leto XLV.

VSEBINA: Tomasova žlindra in pridelovanje krme. — Gnojilni poskusi pri ovsu. — Zvišanje uporabe mleka. — Pitanje prasičev. — Obnova starih vinogradov. — Gnojite vinogradom! — Pogozdovanje posekališč. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Tomasova žlindra in pridelovanje krme.

Še je čas gnojiti travnikom in deteljiščem s Tomasovo žlindro in kalijevo soljo. Trave, posebno pa detelje so zelo hvaležne za te vrste umetnih gnojil, o čemer nam priča njih bujna rast in bogati pridelki, ki jih dosežemo z njimi. Glavni vzrok leži v tem, ker je posebno fosforova kislina ona snov, ki jo v zemlji najprej zmanjka. Ne moremo je pa nadomestiti s hlevskim gnojem ali gnojnico, ker jo je v teh gnojilih premalo.

Učinek gnojenja s Tomasovo žlindro se pa ne pokaže samo z zvišanjem pridelka, ampak tudi v njegovi izboljšani kakovosti. Vsakemu kmetu, ki je le enkrat gnojil svoje travnike s Tomasovo žlindro, je dobro znano, da je krma z gnojenih zemljišč mnogo boljša nego z negnojenih. Po klaji z gnojenih travnikov tudi ni nevarnosti, da bi mlada živina obolela na kostolomnici ali na ošibelosti udov. Upravičeno lahko trdimo, da je slabi krmi naših travnikov in deteljišč največkrat krivo pomanjkanje fosforove kisline. Gnojiti moramo torej krmne rastline s Tomasovo žlindro, da zvišamo in izboljšamo pridelke naših zemljišč. Učinek tega gnojila znatno zviša tudi apno, ki ga vsebuje do 60%. Apno služi deloma kot rastlinska hrana, deloma razkisuje zemljo, deloma pomaga razkrajati hranilne snovi v njej.

Tudi kaljeva sol je na travnikih in deteljiščih potrebna, ker je navadno v zemlji ni dovolj, posebno, če nismo poprej gnojili z gnojnico ali s hlevskim gnojem. Poudariti je tudi tukaj glavno načelo prehrane, ki se glasi: Če primanjkuje rastlini le ena hranilna snov, ne morejo priti druge do veljave, četudi jih je v izobilju.

Na oral travnika ali deteljišča vzamemo po 300 kg Tomasove žlindre in 100 kg kalijeve soli. Navadno gnojimo s temi gnojili že v jeseni in začetkom zime. Čas za to je pa tudi še do zgodnje spomladi, dokler ne začno rastline zeleneti. Gnojenje je najboljše izvesti po snegu, ker se na njem dobro pozna trosenje. Navadno zmešamo Tomasovo žlindro in kaljevo sol skupaj, in sicer šele pred uporabo.

Zgodaj spomladi, ko je nastopilo suho vreme, prebrnemo travnike in deteljišča s travniško brano,

da prezračimo zemljo, ki postane vsled dostopa zraka rodovitnejša.

Kmetijska družba ima v zalogi 18 do 19% Tomasovo žlindro po 140 Din in 42% kalijevo sol po 170 Din za 100 kg. Svetujemo poljedelcem in živinorejcem, da pridno uporabljajo ta gnojila, ki se jim bodo pri živinoreji posebno bogato izplačala.

L.

Gnojilni poskusi pri ovsu.

Kakor znano, je oves rastlina, ki je izredno hvaležna za vsako dušičnato gnojilo, pa tudi za fosforno kislino. Da se ugotovi učinek čilskega solitra samega v zvezi s superfosfatom in kalijevo soljo, je g. Jakob Praprotnik v Prezrenju pri Podnartu, po posredovanju Delegacije proizvajalcev čilskega solitra, napravil v l. 1927. gnojilni poskus, ki je obstojal iz štirih parcel po 100 četvornih metrov.

Zemlja je srednje težka, ilovnata. Oves je sledil strniščni ajdi po ječmenu, zato je moralo zemljišče biti malo pognojeno s hlevskim gnojem. Superfosfat in kaljeva sol sta bila podorana, medtem ko se je čilski soliter potrosil šele 19. aprila, ko je oves že dobro ozelenel. Vreme je bilo v splošnem ugodno, le proti koncu zoritve sušno. Gnojene parcele so se jasno razlikovale s svojo temnozeleno barvo in bujno rastjo, kakor je razvidno na podobi 5., ki predstavlja parcelo II, gnojeno s čilskim solitrom in superfosfatom in parcelo I, ki je ostala brlez umetnih gnojil. Razložek v rasti obeh parcel je jasno viden.

Poskus se je izvedel na ta-le način:

Prva parcela je ostala brez umetnih gnojil in je služila v primerjavo z ostalimi tremi parcelami. Razpored je bil sledeči:

- I. parcela brez umetnih gnojil,
- II. parcela gnojena s 3 kg superfosfata in 1½ kg čilskega solitra,
- III. parcela gnojena z 1½ kg kalijeve soli in 1½ kg čilskega solitra,
- IV. parcela gnojena z 1½ kg čilskega solitra.

Uspeh v kg je bil sledeči:

Parcela	I.	II.	III.	IV.
Zrnja:	17	22	20	20
Slame:	31	47	42	42

Večji pridelek kakor na parceli, ki je ostala brez umetnih gnojil:

	I	II	III	IV
Zrnja:	—	5	3	3
Slame:	—	16	11	11

Iz teh podatkov sledi, da je čilski soliter sam dosegel večji pridelek 3 kg zrnja in 11 kg slame, superfosfat (odštevši vpliv čilskega solitra) 2 kg zrnja in 5 kg slame, kalijeva sol pa je ostala brez učinka. 1 kg čilskega solitra je dal 2 kg zrnja in 7 kg slame, 1 kg superfosfata pa 0.70 kg zrnja in 1.60 kg slame.

Neučinkovanje kalija je razlagati tako, ker je oves samnasebi manj potreben kalija, nadalje, ker je bilo že v zemlji dovolj te hranilne snovi in slednjič, ker se je tu gnojilo še s hlevskim gnojem.

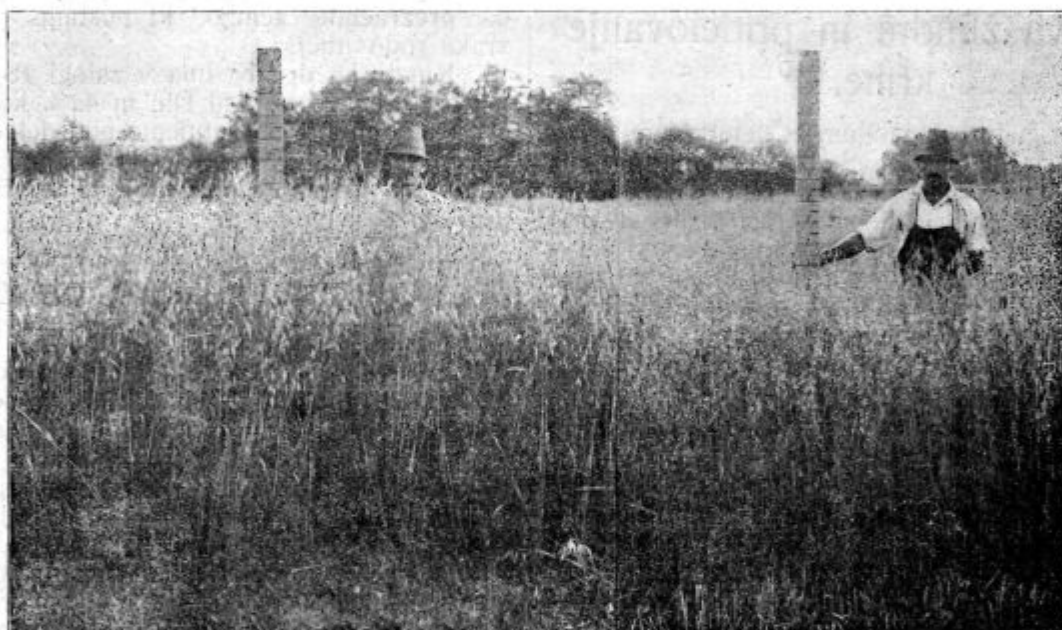
Vprašanje nastane še glede **dobičkanosti** gnojenja s temi umetnimi gnojili na tej zemlji. Tu

Zvišanje uporabe svežega mleka.

Kmetu je potreben vir bolj stalnih dohodkov. Nobena panoga ne nudi tako rednih mesečnih dohodkov kakor prodaja svežega mleka povsod tam, kjer je za vsako množino vedno dovolj odjemalcev.

Imamo tu in tam male podeželne mlekarne, ki prodajajo sveže mleko v trga in mesta. Bolehajo na tem, da ne morejo vnovčiti vedno toliko mleka, kolikor ga ponujajo člani. V takih razmerah niso dani pogoji za povzdigo živinoreje, za nabavo dobrih molznic, za boljše krmljenje in za uporabo tečnih krmil.

Da se kaka kmetijska panoga dobro razvija in napreduje, je treba razen pouka in strokovne izobrazbe tudi to, da ima dotično blago dobro, primerno ceno, pred vsem pa **da se lahko vnovči čez vse leto vedno in v vsaki množini.**

Podoba 5. Uspeh umetnega gnojenja pri ovsu.

pridemo do sledečih zaključkov. Vzemimo ceno ovsu za kg 2.50 Din, za slamo 0.50 Din.

Večji pridelek nam dajo umetna gnojila na parceli:	II	III	IV
Zrnja:	5 kg 12.50 Din	3 kg 7.50 Din	3 kg 7.50 Din
Slame:	16 kg 8.— Din	11 kg 5.50 Din	11 kg 5.50 Din
Skupaj:	20.— Din	13.— Din	13.— Din
Stroški za umet. gnojila znašajo:	10.— Din	9.70 Din	7.— Din
Čisti dobiček:	10.50 Din	3.30 Din	6.— Din

Iz teh števil pridemo do sledečih zaključkov:

1. Pri ovsu se je najbolje izplačalo gnojenje s superfosfatom in čilskim solitrom, ker smo dobili na hektar do 1050 Din čistega dobička.

2. Tudi čilski soliter sam je bil zelo učinkovit in je nudil do 600 Din čistega dobička.

3. Kalij pa v tem primeru iz gori navedenih razlogov ni imel nikakega uspeha.

Ta kakortudi drugi številni poskusi nam pričajo, da je bilo gnojenje z umetnimi gnojili in med njimi predvsem s čilskim solitrom uspešno in dobičkanosno.

L.

Zgled: Za povzdigo sadjarstva so veliko delovale merodajne oblasti skozi več desetletij s poučnimi knjigami, časopisi, letaki, tečaji, govori, z javnimi drevesnicami in z razstavami. Napredek je bil počasen in malenkosten. Z veliko težavo se je spravilo vzgojeno drevje med ljudstvo po znižani polovični ceni in brezplačno.

Kakor hitro so se pred leti dvignile cene za namizno sadje in sadjevec, je naenkrat primanjkovalo sadnega drevja. Kmetje so začeli saditi velike množine dreves, ker so videli, da dajeta sadjevec in namizno sadje lepe dohodka in se lahko vedno in v vsaki množini prodasta.

Nasprotni zgled: Pred nekaj leti srečal si poleti po veliki cesti na vsakih par kilometrov kobile z žrebeti. Danes se lahko pelješ s kolesom tri dni in ne boš srečal nobenega žrebeta. Odkod ta izprememba? Nekdaj se je izplačalo vzgojiti žrebeta, danes ne več, ker ni izvoza.

Za povzdigo živinoreje žrtvuje država, okraji, ponekod tudi občine velike vsote, a uspehi so razmeroma malenkostni, ker manjka glavni činitelj,

potreben za velikopotezno povzdigo živinoreje in to je dobičkanosna prodaja živine in mleka.

Če že ni mogoče skleniti s sosedi za kmetijstvo ugodnejših trgovinskih pogodb, **skrbimo, da se povzdigne domači konsum mleka in mlečnih izdelkov!** Karkoli povzdigne našo živinorejo, izboljša tudi rodovitnost naših njiv. Intenzivna živinoreja dvigne dohodke z njiv, intenzivno pridelovanje žita jih znižuje in slabi.

Sveže mleko naj bi bilo glavni živež v vseh kaznilnicah. Dosedaj se ga porabi zelo malo ali celo nič. In vendar je mleko najbolj zdrava tečna in cena prehrana. Proti mlečni hrani ne more biti tehtnega ugovora od nobene strani. V vojašnicah bi mleko ne prišlo veliko dražje kot črna kava ali prežganjka, pač pa bi bilo veliko bolj redilno.

Za vpeljavo mleka naj se zavzamejo vsi mero-dajni činitelji povsod, kjerkoli skrbi država za prehrano večjih množic. Prava politika obstoji v ljubezni do domovine, do države in naroda, do volilcev in davkoplačevalcev. To je treba dokazati ne le v besedah, temveč v dejanjih. Kmetski stan nevarno nazaduje. Kadar mu opeša kupna in davčna moč, tepeni bomo vsi brez razlike stanov, položaja in strank.

Gotovo je, da se ne da ne produkcija niti konsum mleka zvišati od danes na jutri. Zato je treba jasnega trdnega cilja in smotrenega dela in v kratkem bo dosežen uspeh.

Kadar ima kdorkoli posebno pa državna uprava priložnost in možnost, da kak stan gospodarsko podpre, ne da bi to veliko stalo ali komu drugemu škodilo, ne sme tega odlašati niti zamuditi.

Goričan.

Pitanje prasičev.

Srez. kmet. ref. Fr. Malasek.

V 24. številki „Kmetovalca“ l. 1927., poziva g. Goričan k obravnavi tega vprašanja. To vprašanje je zelo važno in za naše razmere pri prasičereji nujno potrebno.

V kratkih člankih v „Kmetovalcu“ se pa tega vprašanja ne da tako temeljito obdelati, kakor bi pač bilo potrebno, vendar poskusim podati bralcem svoje naziranje o tem vprašanju, sloneče na podatkih literature in lastne prakse.

Prasič je žival ki vse žre, kateri gre v slast rastlinska, živalska ali tudi rudninska hrana. Njegovo truplo je dobro razvito, zobovje tiči v močnih klinasto ustvarjenih čeljustih, tako da se lahko pase, riže in hrano razmelje.

Navzlic temu je prasič žival ki hrano hlastno požira. jo premalo razgrize in oslini, in ker je črevo v primeri z dolžino telesa kratko (14—16 krat daljše kakor telo, goved ima 22—26 krat daljše črevo), preide hrana hitro skozi črevo, vsled česar se slabo izkoristi, tako da lahko večkrat opazujemo neprebavljeno hrano v blatu. Poleg tega pokladajo v mnogih krajih prasičem močno vodeno krmo, ki se v črevih tem hitreje premika.

V nekaterih naših krajih redijo prasiče **za plemo**, t. j. plemenske svinje in merjasce, od katerih obdržijo boljši zarod zase, drugo pa prodajo na sejmovih onim, ki plemenskih svinj ne držijo. Večina kmetovalcev pa redi doma vzgojena ali nakupljena pra-

seta naprej, da si vzgojijo **dobre peršutnike**, ki jih opitajo za dom ali pa za prodajo.

Ako hočemo iz odstavljenih praset dobiti dobre peršutnike, ki se bodo izlahka opitali, moramo gledati na pasmo.

Pri nas razločujemo **dve pasmi prasičev za pitanje**, t. j. ono belo ali tudi lisasto pasmo, ki ima v sebi angleško-jorkširsko ali pa požlahtnjeno nemško kri (Hoesch), potem pa prasiče, ki so podobni hrvaškim ali pa so z njimi močno prekrižani, to so „pikci“ itd. Prva pasma je pri nas najbolj razširjena in je bila pred vojno na vrhuncu svojega razvoja in dobrih lastnosti. Sedaj jo močno izpodrivajo hrvaški prasiči, ker se premalo brigamo za ohranitev dobrih lastnosti te pasme. Popisovati vzroke in posledice te malomarnosti je pa poglavje zase.

Ti požlahtnjeni prasiči angleške krvi so živali dolgega valjastega života, t. j. ravnega širokega vratu, hrbta in križa, globokih prsi in trebuha na tankih, trdnih, bolj nizkih nogah. Ti prasiči predstavljajo vzorno razdelitev posameznih delov telesa, tako da je telo skladno ustvarjeno.

Drugi prasiči hrvaške krvi so povečini dolgega rilca, ozkega in kratkega vratu, hrbta in križa, imajo ozek in tanek život, sloneč na visokih močnih nogah.

Prva pasma je ustvarjena za dobre svinjake, za tečno in lahko prebavno hrano na paši ali v svinjakih, vsled česar se **hitro razvijajo**.

Druga pasma je pa bolj „divja“, prenese lažje vse neprilike vremena, redi se tudi na prostem, ni izbircna v hrani, ki si jo mora ure daleč iskati, vsled česar je bolj utrjena in bolj **poznega razvoja**.

Prve vrste prasiči dajejo fino meso in mast, ki je zelo okusna, njih meso je sočnato in pripravno za napravo finih salam, gnjati (praške gnjati, braunschweigerce, kranjske klobase), druga vrsta prasičev je pa bolj suhega mesa, ki je dobro za napravo suhomesnate robe (ogrske salami); mast je bolj mehka ni tako okusna, čeprav je je nekoliko več kakor pri požlahtnjenih prasičih. Tako presoajo v Sloveniji naše prasiče konsumenti in izvozničarji.

Slovenci smo navezani na izvoz prasičev v Italijo, Avstrijo, Češko in Nemško, kjer zahtevajo večinoma žlahtne prasiče, in nam ne preostane drugega, kakor da se te reje še bolj poprimemo.

Konkurence „hrvatov“, ki igra v domačem konsumu veliko vlogo, se ne moremo ubraniti, ker nismo še tako razvajeni v kakovosti mesa in masti. Zato bodo čitatelji sami uvideli, katere vrste živali jim kaže rediti oziroma nakupovati. **Gre se za to, kako je treba prasiče krmiti in pitati.**

Za pitanje odbirajmo prasiče od dobro mlečnih svinj, in sicer od srednjih sescev, ki imajo največ mleka; taki pujski so najbolj razviti.

S 6—8 tedni skopimo (režemo) prasičke, tudi svinjice, ki se dajo po izvežbanih rezačih izlahka skopiti brez strahu, da bi poginile.

Odstavljene prasičke je treba dobro krmiti s tečno krmo (oves, ječmen), da se hitro razvijajo, da dobijo dolg život in trdne kosti. Tukaj igra posneto mleko najvažnejšo vlogo, samo da ni kislo in da pazimo na potrebno snago korit in skrbimo za gibanje na prostem (paša) in za dobro suho ležišče. Taki prasiči hitro rastejo in dosežejo v 4—5 mesecih 50—60 kg.

Za opitanje kaže rediti v naših sedanjih razmerah **jesenske pujske**, ki se čez zimo lepo razvijajo,

ker izkoristijo vse kuhinjske odpadke, močna krmila in dosežejo spomladi gori navedeno težo, s katero so sposobni za pašo, in v kateri niso več tako občutljivi proti vremenskim nepravilnostim itd. Dokler ne pridelamo dovolj krme doma in ne bomo dokupili potrebnih močnih krmil za poletno pitanje, tako dolgo ne bomo mogli 2 krat na leto postaviti opitanih prasičev na trg. (Dalje prih.)

Obnova starih vinogradov.

Po filokseri uničeni in že pred 35—40 leti na ameriški cepljeni podlagi obnovljeni vinogradi pričenjajo povsod vidno pešati, tako da se njih vzdrževanje pri današnjih razmerah več ne izplača. Treba je torej pričeti s temeljito obnovo tako oslabilih vinogradov, ako hočemo, da se bo vinogradništvo vsaj deloma še izplačalo.

Samo s podsaditvijo in z nadomeščanjem izumrlih trt z grobanjem ne pridemo v takih vinogradih do nikakega pravega uspeha. Istotako ne s pomlajevanjem, t. j. s prav kratko ali nizko rezatvijo. S tem podaljšamo pač življenje za nekaj let, toda tako postopanje povzroča letno mnogo truda in velike stroške in končni izid je vedno slab pridelek.

Pri tem pride še to v poštev, da so trtne vrste v starih vinogradih vse pomešane, ki se z grobanjem in podsajanjem (ta način obnove je sploh popolnoma zavreči, ker se podsajenke le redkokdaj sponesejo) še bolj pomešajo in je med njimi tudi mnogo slabih in za dotično lego neprikladnih sort, ki malo rodijo in kakovost vina kvarijo, tako da dajejo le pičle dohodke.

Vinogradi, ki pričnejo pešati in to se opaža v slabejših legah že po 30 in celo po 25 letih, je treba temeljito obnoviti s tem, da ves vinograd ali del istega popolnoma na novo prerigolamo ter z dobrimi in krepkimi trtami pravilno zopet zasadimo.

Dolgoletne izkušnje so lahko vsakega vinogradnika, ki se je zanimal za napredek vinogradništva v svojem okolju, poučile, katere ameriške podlage in katere zlahtne trte se še najbolj priporočajo, da bo imel od svojega vinograda zaželeni uspeh.

Večletne izkušnje so pa tudi že lahko vsakega razumnega vinogradnika prepričale, da ni dobro opešani vinograd takoj zopet nanovo zasaditi, ampak da je treba, da se dotična zemlja najprej zadostno odpočije, in sicer s tem, da iztrebljeni del vinograda za 5 ali več let posejemo s kako drugo rastlino, še najbolj z deteljo. Še bolje pa storimo, če porabimo za nov nasad popolnoma novo, prikladno parcelo, n. pr. kak travniški prostor ali kako gozdno poseko.

Pri današnji obnovi je še posebno važno, da se držimo le tistih zlahtnih trt, ki so za vsak večji okraj najbolj prikladne da postane naš pridelek na ta način bolj enoten in vsled tega tudi bolj iskan in bolje plačan.

Nekaj takih smernic za krški in brežiški okraj sem podal že v „Kmetovalcu“ od 28. februarja 1926., kjer sem navedel sorte, ki bi bile priporočljive za dosego potrebne enotnosti ali vinskih tipov. Vendar bi bilo želeli, da se to vprašanje skupno na posebni anketi sestoječi iz lokalnih strokovnjakov in drugih

na izkušnjah bogatih vinogradnikov še temeljito prerešeta.

To naj vzame v roke za ljubljansko oblast ali oblastni odbor ali pa Kmetijska družba v Ljubljani.

Fr. Gombač.

Gnojite vinogradom!

Vinska trta je kulturna rastlina, ki potrebuje zelo veliko gnoj. Primerjamo jo lahko zeljnatim rastlinam na vrtu, katerim tudi ni nikdar dovolj gnojeno. Slično je tudi pri trti, ki ne rodi dobro, če ji ne privoščimo dovolj gnoj, in sicer redno in po gotovem načrtu. Kdor se bavi z vinogradništvom, mora priti do tega prepričanja, da se bo v bodoče vinogradništvo izplačalo le tedaj, če bomo pridelovali ne samo brezhibna vina, temveč tudi **čim več vina na majhnem prostoru**, če bomo zvišali produkcijo in če bomo skušali spraviti ta pridelek pravočasno **v denar**.

Prva skrb naprednega vinogradnika, ki hoče dvigniti donose svojih vinogradov, je torej ta da nadomesti one redilne snovi, ki jih je s trgatvijo zemlji odvzel. Že v prejšnjih člankih sem omenil, koliko redilnih snovi, bodisi dušika in kalija, bodisi fosfora odvezamo zemlji vsako leto s pridelkom. Če pomislimo, da vsebuje 100 kg najboljšega hlevskega gnoj komaj $\frac{1}{2}$ kg dušika, nekaj manj kalija in komaj $\frac{1}{4}$ kg fosforove kisline, potem lahko vsakdo sam izračuna, kako je trtam gnojiti in koliko gnojil si mora dokupiti, da nadomesti to kar je bilo zemlji odvzetega. Kratko rečeno: zadostno gnojenje vinogradov dosežemo le takrat, če spopolnujemo hlevski gnoj z umetnimi gnojili. Umetna gnojila so v današnjih razmerah neobhodno potreben pripomoček. Če hočemo dvigniti donose naših vinogradov, zlasti tudi zaradi tega, ker primanjkuje pri nas v obče hlevskega gnoj za vinograde.

Vprašanje nastane: kje in kako se umetna gnojila najbolj izplačajo? To važno vprašanje bi bilo odgovoriti le tako, da se izplača umetno gnojilo le tamkaj, kjer so trte še v **polni moči in kjer smo jim v prejšnjih letih dovolj gnojili s hlevskim gnojem**. Onemoglim, starim in sestradanim trtam, tudi umetno gnojilo ne pomaga dosti in jih ne spravi več kvišku. Take stare in onemogle trte je izkopati, kajti njim ni več pomoči.

Pri nas se rado dogaja, da **gnojimo trtam enostransko** z umetnim gnojilom, in sicer ne glede na to, kaj vsebuje gnojilo. Tako gnojenje je brez prave vrednosti in je drago. S takim gnojenjem ne dosežemo pravih uspehov in spravimo umetna gnojila le ob dobro ime; kriv je pa dotični, ki ne zna z umetnimi gnojili ravnati. Pomniti je, da je gnojiti trtam praviloma le na podlagi gnojilnih poskusov (glej 22. števil. „Kmetovalca“ iz 1. 1927.). Dalje je tudi važno, da gnojene trte pravilno okoplujemo in pleveno in da pravočasno ter vestno zatiramo najhujše bolezni, kakor peronosporo in plesnobo.

Le pogledimo, kako Nemci gnoje svojim vinogradom. Ob Reni kjer so razmere skoraj slične našim, kar se tiče vzgoje vinske trte in kjer se prideluje najfinejša vina, gnojijo trtam vsake štiri leta s 600 do 800 g hlevskega gnoj na 1 ha. Slično tudi drugod. Zato pa imajo tudi primerne uspehe. Ondotni pridelki v zadnjih 30 letih znašajo povprečno 68, v

dobrih letinah celo do 160 hl vina na 1 ha. Nikar ne misliti, da se s tako močnim gnojenjem poslabša kvaliteta vina. Nemci se ne ozirajo na to, ampak spopolnjujejo hlevski gnoj še z umetnimi gnojili.

V novejšem času uporabljamo z uspehom mešano gnojilo „Nitrofoskal“ v vinogradih. Poskusi so pokazali, da je to umetno gnojilo za vinograde prav dobro. Za 1 oral vinograda računamo 400—500 kg tega gnojila. Nitrofoskal trosimo v jeseni takoj po trgatvi pri jesenski kopi ali pa pomladi. Kdor je zamudil jesensko priliko, naj stori to spomladi. Končno svetujem ponovno našim vinogradnikom, da si napravijo načrt za **štiriletno kolobarno gnojenje**, tako da gnojimo letos eno četrt popolno s hlevskim gnojem, tretje leto pa isto četrt z nitrofoskalom ali pa z umetnimi gnojili, ki jih sami mešamo. Kako to delamo, bom prihodnjič opisal.

Fr. Kafol.

Pogozdovanje posekališč.

Ako se ozremo po naših gozdih, vidimo pre-mnogo gozdnih goljav, ki pričajo o slabih pogo-
vinih razmerah. Takoj po vojni je bilo mnogo denarja, in zato ni imel skoro nobene vrednosti. Toda razmere so se kmalu izpremenile. Cene kmetijskih pridelkov so začele padati, dohodki pa manjšati, nakupovalne cene pa se niso skoro nič izpremenile. Kmetu je začelo primanjkovati denarja in iskal ga je najprej v gozdu. Sekalo se je kos za kosom, da so se mogli poravnati računi. Ako je bil pa posestnik v takem položaju, da mu ni bilo treba denarja, je bil pa v strahu, da bo drugo leto cena padla in sekal je tudi on. Ogromne količine lesa raznih vrst pričajo skoro po vseh železniških postajah, kako kruto se izsekavajo gozdi.

S temi vrsticami želim opozoriti dotične posestnike, da je treba posekane parcele zopet pogozditi.

Parcele, kjer so rastle smreke, se navadno zarastejo z raznim listnatim drevjem. Ponekod prevladuje bukev, hrast gaber ali kaj drugega, najraje pa topol. Ako hočemo imeti listnati gozd, potem ni treba saditi, če je dosti naravnega naraščaja. Drugače pa je s smrekami. Smreka redkokdaj zraste na onem prostoru, kjer je bila prej. Ako pa zraste, raste počasi in na redko med drugim grmovjem.

Ako hočemo na taki poseki imeti zopet smreke, ki so najbolj dobičkanosno gozdno drevo, jih **moramo saditi** in le na ta način pridemo najprej zopet do zaželenega uspeha. Smreke sadimo jeseni ali pa spomladi. Ako je jesen ugodna in je dosti časa, lahko sadimo jeseni, sicer pa spomladi. Preden začnemo saditi, moramo grmovje potrebiti, da ne dela pri sajenju napotja. Saditi je takoj prvo leto, ko je bil gozd posekan, sicer se preveč zaraste. Sadike je najboljše dobiti po domačih gozdh z dovoljenjem lastnika. Pisec teh vrstic jih je že mnogo posadil, ki so bile vse v domači hosti napuljene in ki izvrstno rastejo. Take sadike imajo to prednost, da so vajene podnebnju in zemlji.

Sadika ni vsaka dobra. Dobra sadika je 15 do 30 cm visoka z lepimi 5—10 cm dolgimi enoletnimi

vršičkom.) Najpripravneje je, če jih sadimo v vrste. V ta namen vzamemo vrstico, 30—40 m dolgo, ali kakor pač prostor nanese. Vrv razdelimo na metre, tako da vpletemo črne ali rdeče krpiče, ki so najbolj vidne. Potem odrežemo še dve po en meter dolgi palici, ki služijo na obeh koncih za mero pri premikanju vrvice. Ko vrv napnemo, izkoplje pri vsaki krpiči jamico za sadiko, katero kaže takoj posaditi. Na tak način sajene smreke pridejo ravno po en meter narazen, tako da ima vsaka smreka 1 m² prostora. Jamice morajo biti dovolj velike, da se zakrijejo z zemljo vse korenine. Ako ima katera sadika predolge korenine, jih moramo prirezati. Par let traja, da se smrekca dobro prične, potem pa krasno raste. O tem se lahko vsak sam prepriča. Prav lep gozd tako posajenih smrek ima n. pr. samostan Stična na Dolenjskem, tik postaje.

Nikar torej puščati posekanih parcel, da ležijo prazne in da jih prerašča gozdni plevel! Takoj, ko smo vejevje pospravili, jih je posaditi in videli bomo krasne uspehe.

A. Lampret, Muljava.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 4. Poskušal sem lucerno mlatiti kakor drugo žito, pa ne gre iz stroča. Ali naj jo omlatim s cepcem ali s kakim posebnim strojem? **Kako omlatim lucerno?** (M. D. v S.)

Odgovor: Seme lucerne se navadno pozimi izlušči iz stroča, oziroma iz plev. Izlušči se temeljito le tedaj, če je popolnoma suha. To se da doseči s pomočjo mlinskih kamnov ali pa doma v stopi. Lahko se jo pa omlati tudi v navadnih mlatilnicah za žito. Imamo pa tudi posebne mlatilnice za detelje in lucerno, ki se pa izplačajo šele tam, kjer se prideluje lucerna v večji meri. Nato jo je očistiti v čistilnicah za žito. Zmlačeno in očiščeno lucerno razprostim še za nekaj dni na suhem, zračnem in vetrovnem prostoru, da se popolnoma osuši. Nato jo spravimo v vreče in na prostor, kjer ni miši in podgan. Pred temi škodljivci jo obvarujemo, če obesimo vreče pod strop, da ne morejo do nje.

L.

Vprašanje 5. Rad bi doma pridelal sadike jeseni za domačo pogozditev. Ni mi pa znano, koliko časa je to seme kaljivo in kako je z njim postopati, da se dobi primerne sadike. **Kdaj in kako je sejati jesenovo seme?** (F. I. v G.)

Odgovor: Jesenovo seme kali večinoma čez leto dni. Zato ga zakoplje v vlažen pesek ali v jame v zemljo do prihodnje spomladi, ali pa pokrijemo setev že v prvem letu z listjem pedenj visoko. Setev izvršimo v 2 cm globoke jarke. Na 100 m² pride približno 2 kg semena. V prihodnji spomladi zgodaj vzkliše rastline obvarujemo pred slano in mrazom s tem, da jih pokrijemo z vejevjem. Po prvem letu jih pikiramo, t. j. na redko presadimo v razdalji 20 do 30 cm na obe strani in tedaj zrastejo v drugem letu 1 do 1½ m visoko. Šele tako vzrasle jesenove sadike posadimo na mesto. Setev se pa lahko izvrši tudi na ta način, da sejemo seme na gredico počez in

*) Za saditev je treba neoporečno dobrih sadik, ki jih dobimo iz gozdnih drevesnic. Sadike morajo biti dosti močne in zastavne. Za večje nasade jih ni po gozdu iskati, ker po svojem razvoju ne odgovarjajo povsem našim zahtevam. Uredništvo.

pokrijemo setev 2 do 3 cm debelo z rahlo zemljo. Na ta način odpade presajevanje. L.

Vprašanje 6. Sem kot najemnik pri kmetu in stanujem že tri leta v hiši brez številke, ki je bila prej drvarska koč. To koč sem si moral sam urediti. Nekaj lesa mi je dal gospodar, nekaj pa sosed. Imam od gospodarja tudi nekaj vrta in njivo za krompir. Prvo in skoraj vse drugo leto sem bil pri gospodarju za hlapca. Ker mi je pa slabo plačeval, sem šel kot rokodelce drugam v službo. Navzlic temu sem z ženo vred delal gospodarju za najemnine koč in zemljišča in za primerno plačilo. Sedaj mi pa hoče gospodar odpovedati stanovanje, ki sem ga dobil kot njegov hlapec, ker ne delam več pri njem. Ali je gospodar upravičen odpovedati mi stanovanje, ki mi ga je dal kot svojemu hlapcu? (Š. T. v Sr. O.)

Odgovor: Drvarska koč brez hišne številke, namenjena kot stanovanje za hlapca, je gospodarsko poslopje, ki spada k posestvu. Vi ste v njej dobili stanovanje pod pogojem, da služite na tem posestvu kot hlapec. To je bila službena pogodba, glasom katere ste razen plače v denarju, dobili tudi plačilo v obliki stanovanja in zemljišča za vrt in krompir. Ko ste Vi to službeno pogodbo razrušili s tem, da niste hoteli več služiti kot hlapec, ste izgubili tudi vsako pravico do tega stanovanja in gospodar bi Vas lahko izselil in vzel v hišo drugega hlapca. — Če ste Vi uredili koč, da je primerna za stanovanje, les ste pa dobili večinoma od gospodarja, bi imeli Vi morda pravico zahtevati kako odškodnino samo za dejanske Vaše izdatke in morebiti za delo. To je bila pač stvar medsebojnega dogovora. — Odločno pa Vas svarimo pred tožbo pri sodniji. Svetujemo Vam, da se obrnete na županstvo, oziroma na kako ugledno osebo v okraju, da posreduje za Vas v tem sporu. L.

Vprašanje 7. Poseđujem mlatilnico na vitelj, pri kateri imam zaposlene samo domače ljudi. Od okrožnega urada za zavarovanje delavcev sem prejel plačilni nalog za prispevke v bolniško blagajno za ljudi, zaposlene pri mlatilnici. Ker se na ta nalog nisem oziral, sem prejel od glavarstva opomin na plačilo in za stroške 25 Din več, sedaj so me pa za skupno vsoto celo zarubili. Ali sem dolžan plačati zavarovalni prispevek za mlatilnico? (U. S. v Šp.)

Odgovor: Okrožni urad za zavarovanje delavcev ni zahteval od Vas prispevkov za bolniško blagajno, temveč prispevke za zavarovanje proti nezgodam. Po zakonu o zavarovanju proti nezgodam pa ste dolžni priglasiti in zavarovati toliko delavcev, kolikor jih je zaposlenih pri mlatilnici, bodisi da imate tuje delavce ali domače moči. Ta prispevek ni visok, ker se mlatilnica uporablja le nekaj dni v letu. Odškodnino za morebitne nezgode pa dobite v vsakem primeru, če doletijo nezgoda domače ali tuje delovne moči. — Da so pa stroški narasli za terjatev in rubežen, je kriva le Vaša malomarnost. Vaša dolžnost je bila, ko ste prejeli prvi plačilni nalog, da se nemudoma poučite, je-li ste dolžni prispevati ali ne. S tem bi si prihranili marsikatero stroško, nepotrebná pota in skrb. L.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Slov. Bistrici je imela svoj občni zbor 4. decembra za leto 1926. Od 60 članov je bilo 20 navzočih. Poročilo o obdelovanju vinograda, trtnic, i. t. d. je podal načelnik Pavel Safošnik. O računih je poročal Alojz Pinter. Računski zaključek izkazuje okroglo Din 30.000, podružničnega premoženja brez poslopja in vinograda. Pri slučajnosti so se izrazile mnoge želje, katere bo odbor upošteval. Sresko poglavarstvo nam je poslalo predavatelja, kmetijskega referenta g. Zupanca, katerega so navzoči pazljivo poslušali. Ker je podružnično vino letos najboljše kvalitete, se

je dalo pri tej priliki vsakemu članu pokusiti. Prihodnji občni zbor za leto 1927. z volitvijo odbora se vrši meseca februarja-marca.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Na specialni kmetijski šoli za mlekarstvo v Škofji Loki se je dne 4. januarja 1928. zaključil prvi 5 mesečni mlekarstvosirarski tečaj. Sodeč po uspehu je šola dosegla svoj namen, dasi je bilo premostiti veliko težav in ovir; treba je bilo iz nič nekaj ustvariti. Šolski pouk se je vršil po šviškem vzoru, ki je bil seveda prirojen našim razmeram. Praktičen pouk iz sirarstva, maslarstva in mlekarkega preskušništva se je dajal v prostorih mlekarke zadruge v Škofji Loki. Šola je vzdrževala svoj lasten obrat, kjer se je tekom tečaja predelalo 11.436 l mleka, in sicer v te-le vrste sira: Ementalec-Gruyer, Port du Salut (Trapist), Camembert, Romadur, Limburški sir, Neufchatel in v zavorčke. Presno maslo se je izdelovalo z uporabo čistih nasadov za sirovo maslo. Vse čiste kulture je dobavljala šola od znanstvenega zavoda za mlekarstvo v Kielu (Nemčija). V mlekarškem laboratoriju se je učencem demonstriralo raziskovanje mleka, smetane, presnega masla in sira v prvi vrsti s praktičnega vidika, tako kakor pač potrebuje vsak mlekar v svrhu presojanja mleka in mlečnih izdelkov. Pri praktičnem pouku so bili učenci porazdeljeni v tri skupine, od katerih je bila prva zaposlena v združnem obratu (ementalsko sirarstvo), druga v šolskem obratu, tretja pa v mlekarškem laboratoriju. Te skupine so se menjale vsakih 14 dni. Poleg tega je bil sleherni učenec dodeljen po 10 dni kot kurjač k parnemu kotlu. — Uprava šole je priredila tekom tečaja tri poučne ekskurzije. Tečaj je obiskovalo 18 učencev (10 iz Slovenije, 5 iz Srbije, 1 iz Vojvodine, 1 iz Bosne, 1 iz Črne gore). — Na tečaju sta poučevala dva stalna nastavljenca šole (inž. agr. Srečko Šabec in Anton Pevc) ter trije honorarni učitelji (inž. Gvido Gulič, veterinar Fr. Goljar in direktor Osrednjih mlekar v Ljubljani, Alojzij Obersne). Sklepni izpit so položili vsi učenci. Devet je bilo odličnjakov, šest je bilo obdarovanih z nagradami. Nagradjenci so: Grahek Stanko (Črnomelj), Mežnar Kristijan (Dovje), Smiljanč Mihajlo (Dudovica, Srbija), Hribar Štefan (Šemnik-Izlake), Antovič Radovan (Do, Črna gora), in Momčilo Savič (Novi Adijbegovac, Srbija). Izpitom so prisostvovali: načelnik za kmetijski pouk v ministrstvu za poljedelstvo g. M. Stojanović in oblastni kmetijski referent g. J. Černe. Večina učencev je stopila po dovršenem kurzu v službe, učenci iz krajev izven Slovenije pa so bili po odredbi ministrstva za poljedelstvo odposlani še za mesec dni v prakso v naše najboljše mlekarke odnosno sirarske obrate.

Gospodinska šola v Kranju. Šola je kmetijsko-gospodinskega značaja z internatom. Sprejele se bodo v letošnji tečaj, ki bo trajal od 1. maja do 30. septembra, tudi vnanje gojenke. Prošnje za sprejem naj se vložijo do 1. aprila na vodstvo Gospodinske šole v Kranju, kjer se dobe potrebna pojasnila. Prošnji naj se priloži krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. V zimskem tečaju je sedaj 18 gojenk, ki vse bivajo v zavodu.

GOSPODARSKE STVARI.

Živinski sejmi v Avstriji. Avstrijski konzulat v Ljubljani je poslal naši družbi seznam najvažnejših živinskih sejmov, ki prihajajo v poštev za izvoz plemenske živine tistih govejih pasem, ki se redijo v Avstriji. Kdor bi želel v tem pogledu kakih informacij, se lahko obrne do družbe.

Na vinski razstavi in vinskem sejmu v Ljutomeru se je prodalo nad 800 hl vina letnika 1927. in sicer največ v so-

sednjo Avstrijo. Nadalnje kupčije so pa v teku. Razstava je uspela popolnoma, istotako tudi v tehničnem in strokovnem pogledu. Pred razstavo so bila vina ocenjena od strokovne komisije, ki ji je predsedoval direktor vinarske in sadjarske šole v Mariboru g. Andrej Žmavc. Prisostvovala pa sta tudi zastopnik velikega župana g. Josip Zabavnik in upravnik državnega trsnega in sadnega nasada v Kapeli g. Joško Glaser. Pri oceni se je izkazalo, da so bila vina izborne kvalitete. Mnoga vina so dobila najvišjo oceno. Ljutomerska vinska razstava je bila v strokovnem pogledu na višini. Pristni „Ljutomercan“ se po svoji kvaliteti lahko meri z najboljšimi vini vse Evrope. Enaka prireditev v Ljutomeru je kar najbolj umestna tudi za nadalje.

Današnja številka ima priložo Tvornice kmetijskih strojev v Sobotinu na Moravskem, reprezentanca za SHS v Mariboru, Dr. K. Verstovškova 4. Navedena tvornica izdeluje prvovrstne parne lokomobile, parne in motorne mlatilnice-čistilnice, preše in elevatorje za slamo, vitelne, mlatilnice, ameriške grablje-zobače, bencinove motorje in „Clima“-motorje za težka olja.

KMETIJSKE NOVICE.

Sirarska anketa na Jesenicah. Dne 15. januarja t. l. se je vršila v Bohinjski Bistrici skupna seja načelstva in nadzorstva Osrednje bohinske sirarske zadruga, kateri sta prisostvovala tudi zastopnika Kmetijske družbe in Zveze slovenskih zadrug. Ob tej priliki se je predvsem ugotovilo, da nastopa težka mlekarska in sirarska kriza. Vsled tega se je sklenilo naprositi Kmetijsko družbo, da o priliki letnega občnega zbora Osrednje bohinske sirarske zadruga, ki se bo vršil dne 19. februarja t. l. na Jesenicah, v dvorani Občinskega doma, skliče tudi širšo anketo, h kateri je povabiti vse mlekarske zadruga v Sloveniji, osrednje kmetijske organizacije ter zastopnike oblasti. Na anketi se bo razpravljalo o vseh tehničnih, trgovskih in organizatorijskih vprašanjih, ki zadevajo našo mlečno produkcijo in industrijo. Poleg predlogov za tesnejšo organizacijo mlekarskih zadrug in za ustanovitev osrednje sirarske kleti se bo ponovil tudi predlog za ustanovitev Slovenskega mlekarskega društva, kateri predlog je bil na dnevnem redu že pred 2 leti. — Ker se bo interesente in oblasti pismeno vabilo, zato interesentom samo priporočamo, da se te važne ankete gotovo udeleže s čim večjim številom svojih zastopnikov.

VIII. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejm se vrši letos od 2. do 11. junija. Te dni je uprava razposlala vsem znanim ji naslovom povabila na sodelovanje kot razstavljalci in jim priložila prijavitne tiskovine. Kdor pošiljke ne bi dobil, naj tiskovine takoj zahteva od urada Ljubljanskega velesejma. Letos se velesejem vrši ves mesec prej nego lani. Zato je treba hitreje delati in kdor hoče, da si zagotovi ugoden razstaveni prostor, naj se čimprej odzove in odpošlje svojo prijavo.

Gospodarski list, ki je izhajal že 85 let v Zagrebu, se bo po likvidaciji „Gospodarskega društva“ in obnovi „Središnjice“ izdajal še nadalje v izpremenjeni obliki in zaradi ilustracij tudi na boljšem papirju. Za člane gospodarskih društev stane letno 30 Din, za vse druge naročnike pa 50 Din. Za sedaj bo izhajal po enkrat na mesec.

DRUŽBENE VESTI.

† **Nadučitelj Miha Kos.** Podružnica Kmetijske družbe v Novem mestu nam sporoča, da je 2. decembra 1927. umrl ondodni večletni član in odbornik g. Miha Kos, vpokojeni nadučitelj in posestnik v Plešivcu pri Mirni peči. Pokojnik je bil zelo marljiv vinogradar in sadjerejec in je storil mnogo ko-

ristnega svojim sosedom. Pokojnikovo truplo je pokopano na Mirnopoškem pokopališču. Naj bo marljivemu delavcu zemlja lahka!

URADNE VESTI.

Zapisnik

rednega občnega zbora Kmetijske družbe za Slovenijo, v sredo, 28. dec. 1927. v „Unioni“ v Ljubljani, ob enajstih dopoldne.

(Dalje in konec.)

Nato je prečital revizijsko poročilo g. Štiblerja: pozval je oba računski preglednika, da podata k obračunu svojo izjavo.

G. župnik **Piber** je izjavil, da sta z g. **Roškarjem** pregledala vse računske knjige, ki sta jih našla v popolnem redu in da se vse vknjižbe ujemajo. Podrobnejše poročilo o obračunu in bilanci je itak podal g. predsednik in revizijsko poročilo je tudi ugodno izpadlo. Zato je predlagal, naj občni zbor izreče glavnemu odboru absolutorij.

K temu poročilu se je razvila živahna debata glede višine udnine in „Kmetovalca“, ki so se je udeležili delegati Biatnik, Tome, Mally, Pangerc, Supanič, predsednik in ravnatelj. Nekateri so zagovarjali stališče, da se udnina nikakor ne sme zvišati, primanjkljaj pri „Kmetovalcu“ naj še krije iz blagovnega prometa. Drugi so bili mnenja, naj družba dobi celotno udnino 20 Din, podružnice naj si pa s posebnimi prispevki krijejo svoje potrebščine. Nadalje se je podal nasvet, naj bi se vsi slovenski strokovni listi strnili v enega, ki bi temeljito obravnaval vse kmetijske panoge. Glavni odbor je o tem predlogu že razpravljal in naprosil vsa tozadevna društva za mnenje, ki je pa bilo pri vseh odklonilno, kajti vsak uvidi, da pomeni naročilo toliko strokovnih listov za kmetovalca veliko breme. Nato se je obravnava o tem predmetu zaključila in občni zbor je izrekel glavnemu odboru absolutorij.

4. Volitev novih članov odbora.

G. predsednik je predlagal po sklepu glavnega odbora, da se v zmislu § 15. družbenih pravil glasuje per acclamationem in ne z listki. Na ta način bodo volitve hitro končane. Za to pa morajo glasovati vsi delegati brez izjeme. Če je le eden proti temu, se mora glasovati z listki.

Po nekaterih pojasnilih, ki so jih želeli delegati, se je soglasno glasovalo za volitev per acclamationem.

Nato so se namesto izstopivših članov glavnega odbora, ki jim je potekla triletna volilna doba, ter namesto g. dr. Ivana Jančiča, ki je zaradi bolezni odstopil, izvolili v odbor sledeči gospodje:

za I. podpredsednika Evgen Jarc, profesor v pok. v Ljubljani;

za odbornike: Josip Černe posestnik, Šiška; Franc Hočvar, posestnik, Struge pri Dobropoljah; Ivan Hribernik, posestnik, Podkraj pri Prevaljah; Alfonz Mencinger, posestnik, Bohinjska Bistrica; Alojzij Supanič, posestnik, Jarenina; Franc Trček, ravnatelj Zveze slov. zadrug, Ljubljana; Ivan Vrhnjak, posestnik, Sv. Jedert pri Slov. gradu.

5. Obravnave o predlogih glavnega odbora.

1. G. predsednik je prečital predlog glavnega odbora, da imenuje občni zbor g. kmet. svetnika **Viljema Rohrmann** častnim udom Kmetijske družbe. Ta predlog je utemeljeval z izrednimi zaslugami, ki jih ima ta najstarejši kmetijski strokovnjak Slovenije za napredek kmetijstva in za prospeh Kmetijske družbe, katere član glavnega odbora je bil 22 let.

Obenem naj se mu izroči častna diploma. Predlog je bil z navdušenjem soglasno sprejet.

2. Predlog, da se v zmislu družbenih pravil imenuje g. **Franjo Kafol**, strokovni tajnik, stalnim, se je ravnotako soglasno sprejel.

G. **Petovar** je na to prečital in utemeljil sledeče predloge, ki so bili soglasno sprejeti:

3. Občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo zahteva od merodajnih faktorjev, da se omeji dosedanja neenaka obremenitev vina in domačega žganja z raznimi trošarinskimi dokladi ter se naj višina teh doklad zakonito maksimira.

4. Po čl. 69. fin. zakona se naj **promet z nepremičninami, zemljišči in zgradbami v obmejnem pasu** v obsegu 50 km od meje tako omeji, da zamore izdati dovoljenje za prenos nepremičnin le notranje ministrstvo, sporazumno z vojnim ministrstvom. S to odredbo bo ravno Slovenija, ki ima izmed vseh pokrajin naše države največ meje, najhujše prizadeta. Pri tem bodo seveda v prvi vrsti prizadeti naši kmetijski posestniki, ki bodo imeli največje sitnosti, pota in stroške, če bodo hoteli dokupiti ali odprodati ali zamenjati kako zemljišče. Še huje bo to prizadelo lastnike zemljiških posestev, ki bodo hoteli lastnino prenesti na svoje otroke, oziroma dediče.

Zato naj sklene občni zbor Kmetijske družbe, da se je treba obrniti na vse merodajne činitelje, predvsem na vojnega, notranjega in kmetijskega ministra s prošnjo, da ta člen tako izpremeni, da ga je uveljaviti le za inozemce ali od njih na en ali drug način pooblaščen tuzemce, nikakor ga pa ni uvesti za naše državljane, ki so od pamtveka na svojih posestvih.

5. Ker se sliši, da je naša vlada ob sklepanju trgovske pogodbe z Grčijo in Francijo privolila v **znižanje uvozne carine na vino** od 120 na 45 zlatih Din, protestira občni zbor Kmetijske družbe najodločneje proti temu popustu, ker bo s tem najhujše prizadeto vinogradništvo v Sloveniji.

Pozivajo se vsi narodni poslanci, da glasujejo proti ratifikaciji teh pogodb.

6. G. **Meden** je utemeljeval predlog, da občni zbor naprosi velikega župana ljubljanske oblasti, naj po možnosti popolnoma ukine **naredbo, ki se tiče določitve kolesnih platišč za tovorna vozila na državnih cestah**. Oziroma če to ni mogoče, naj vsaj podaljša rok, ki je določen na dva meseca, ko stopi ta naredba v veljavo, na dve leti. Je bilo soglasno sprejeto.

7. Isti je obrazložil zahteve vinogradnikov in ostalih kmetovalcev glede **oprostitve trošarine za vino**, ki ga mora kupiti vinogradnik za dopolnitev sodov, ter vino, ki ga potrebuje kmet za svoje delavce. — Je bilo soglasno sprejeto.

8. G. **Brenčič** je utemeljeval predlog, naj občni zbor na merodajnih mestih odločno protestira **proti uporabi kontrolnih listov**, ki so v rabi samo v Sloveniji, ker pomenja ta odredba šikaniranje vinogradnikov. — Je bilo sprejeto.

6. Obravnava o predlogih podružnic.

Podružnica **Bohinjska Bistrica** je predlagala: Občni zbor odločno protestira proti temu, da se **slovenske kmetijske korporacije pri dodelitvi podpor ne upoštevajo** v tisti meri, kakor one v drugih pokrajinah naše države. Nasprotno so slovenski kmetovalci mnogo huje obdačeni nego njih tovariši v drugih delih države. Zahteva se enakost uvaževanja povsod in za vse. — Je bilo soglasno sprejeto.

Podružnica **Sromlje** je predlagala, naj občni zbor naloži glavnemu odboru, da poskrbi za potrebno **kreditno posojilo**, da bi se moglo revnejšim vinogradnikom nuditi modro galico na odplačevanje do konca leta. Je bilo soglasno sprejeto.

Podružnica **Središče ob Dravi** je predlagala prošnjo na železniško ministrstvo, da bi se članom Kmetijske družbe dovolila **vozna olajšava** trikrat na leto, kakor je to dovoljeno drugim društvom. — Se je odobrilo.

Delegat **Kavčič** iz Žirov je naprosil Kmetijsko družbo za zaslombo in zaščito obmejnega prebivalstva, ki je dobilo ukaz, da mora **vse drevje v pasu 100 m od državne meje posekati**. Občni zbor naj protestira proti tej odredbi, ki znatno oškoduje obmejne posestnike.

Drugi predlogov podružnic, ki bi bili primerni za obravnavo na občnem zboru, ni bilo vloženih. Razni predlogi podružnic, ki imajo bolj lokalni pomen, se bodo rešili v notranjem poslovanju družbe. Pripomniti je, da morajo vsi predlogi za družbeni občni zbor biti doposlani družbi najmanj 8 dni pred zborovanjem.

G. **predsednik** je zaključil zborovanje, želeč vsem prisotnim srečno novo leto ter na svidenje v prihodnjem letu v prav tako lepem razpoloženju kot danes.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. i. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Javor, v nedeljo, 19. februarja 1928. takoj po jutranji sv. maši v župnišču; **Ljubno**, v nedeljo, 15. aprila 1928. ob treh popoldne v gostilni g. Petka; **Planina pri Rakeku**, v nedeljo, 19. februarja 1928. ob treh popoldne v šoli; **Slovenska Bistrica**, v nedeljo, 19. februarja 1928. ob desetih popoldne v dvorani hotela „Beograd“; **Sv. Gregor**, v nedeljo, 19. februarja 1928. ob treh popoldne v „Društveni dvorani“; **Šmarje pri Jetšah**, na praznik, 25. marca 1928. ob treh popoldne v gostilni Habjan; **Šmarjeta ob Pesnici**, v nedeljo, 19. februarja 1928. po pozni sv. maši v šoli.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Seno in drugi pridelki	pšenica	1 q	355— do 335—	— do 350—	— do 325—
	raž	1	320— do 350—	300— do 325—	— do 325—
	ječmen	1	320— do 330—	300— do 325—	— do 325—
	ovsa	1	285— do 315—	— do 300—	— do 300—
	proso	1	260— do 300—	— do 300—	— do 300—
	koruza (nova, sušena)	1	270— do 280—	— do 300—	— do 300—
	ajda	1	270— do 280—	275— do 325—	— do 325—
	fižol, ribničan	1	425— do —	400— do 500—	— do 500—
	fižol, prepeličar	1	525— do —	— do —	— do —
	krompir	1	125— do 150—	100— do 125—	— do 125—
Seno in živila	sladko seno	1 p	30— do —	70— do 85—	— do 85—
	kislo seno	1	60— do —	— do —	— do —
	slama	1	50— do —	47-50 do 55—	— do 55—
Goveja živina	Voli I. žive teže 1 kg		8— do —	7-50 do 8—	8— do 8—
	II.		7— do —	6-50 do 7—	7— do 7—
	III.		6-50 do —	6— do 6-50	6— do 6-50
	Krave, klobasarije	1	3— do 4—	4— do 5—	— do 5—
Prasličji	(Prigon v Ljublj. 87, v Marib. 567 glav.)				
	Teleta žive teže 1 kg		10— do 11—	— do —	— do —
	(Prigon v Ljublj. 15 v Marib. 6 glav.)				
	6-8 tednov stari komad		200— do 300—	200— do 250—	— do 250—
Perutnina	3-4 mesece stari		— do —	350— do 450—	— do 450—
	5-7 mesecev stari		— do —	480— do 500—	— do 500—
	debel žive teže 1 kg		— do —	10— do 12-50	— do 12-50
	debil mrtve 1		— do —	16— do 18—	— do 18—
Mleko, maslo, jajca	(Prigon v Ljublj. 10, v Marib. 60 glav.)				
	piščanec komad		— do —	20— do 35—	— do 35—
	kokoš komad		25— do 40—	37-50 do 45—	— do 45—
	mleko 1 lit.		2-50 do 3—	2-50 do 3—	— do 3—
	smetana 1		— do —	10— do 12—	— do 12—
	čajno maslo 1 kg		50— do 60—	50— do 60—	— do 60—
	surovo maslo 1		40— do 44—	— do 40—	— do 40—
	bohinjski sir 1		28— do 32—	— do —	— do —
	sirček 1		10— do —	3— do 6—	— do 6—
	jajca komad		1-75 do 2-50	— do 2—	— do 2—
Kori-vo	trda drva 1 m ³		150— do —	140— do 150—	— do 150—
	mehka drva 1		75— do —	105— do 115—	— do 115—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnik na sl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

Proti metljivosti pri govedih in ovčah izvrstno preizkušeno sredstvo.

Od profesorjev in oblasti v tu in inozemstvu
z odličnim rezultatom preizkušeno.

Ne vsebuje nikakih škodljivih
snovi. — **Sigurno delo-
vanje! — Po
ceni!**

FILINOL

Vestna
izdelava pod
stalnim nadzorstvom
strokovnjaka, radi tega so
neuspehi izključeni.

Carl Buchner in sin d. d. München

Glavno zastopstvo:

Dipl. inž. kem. **MILAN ROJAN, Zagreb**
Petrinjska ul. 3. Telefon 11-03. Brzovjav: **MIRO.**

Pri naročbi „FILINOLA“, prosimo, to se točno označi, ali se hoče zdraviti goved
ali ovce, potem koliko glav in približno teže.
Naš preparat „FILINOL“ se dobi v vsaki lekarni ali pa pri gornjemu glavnemu
zastopniku kateri Vam naročila takoj izvrši.

ARBORIN

najboljše sredstvo za zimsko pokončevanje sadnih škodljivcev (kparjev,
krvave uši, listne uši t. t. d.) se dobi pri sledečih prodajalcih:

LJUBLJANA: **CHEMOTECNA**, Mestni trg 10. (proizvajalec)

LJUBLJANA: Kmetijska družba, Turjaški trg 3

MARIBOR: Kmetijska družba, Meljska cesta 12

NOVO MESTO: Podružnica Kmetijske družbe

BREŽICE: Zveza podružnic Kmetijske družbe za Brež, okraj

CELJE: Filip Vrtovec, kralja Petra cesta

KAMNIK: Anton Lap

KOČEVJE: Podružnica Kmetijske družbe

KRANJ: Franc Berjak

KRSKO: Ivanuš Edvard

LASKO: Podružnica Sadjarskega društva

LJUTOMER: Martin Sijvar, Ormoška cesta

MOKRONOG: Srečo Širceļ

ORMOŽ: Jakob Kukovec, vrtnar, Hardek

PTUJ: Brezovnik Franc, nasproti samostana

SEVNICA: Josip Škerl

SLOV. BISTRICA: Podružnica sadjarskega društva

SOŠTANJ: Ivan Senica

Zahtevajte navodila za uporabo pri prodajalcih.

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. x neom. zav.

Račun poštne hranilnice št. 14257

Brzjavke: „Kmetijski dom“ Telefon 2.847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ul. šte. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vključbo,
proti poročstvu ter za-
stavi premičnin in vred-
nostnih papirjev ter do-
voljuje kredite v teko-
čem računu pod naj-
ugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vloge na 6 % brez od-
knjižice 9 % povedi
čistih.
Večje stalne vloge in
vloge v tekočem raču-
nu po dogovoru.

Preskrbuje:

Kavcije inkase, srečke
in vrednostne papirje
ter čeke in nakaznice
na druga mesta.
Uradne ure: vsak de-
lavrnik 8.—12. in od
3.—4.1/2

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.

„Do sedaj je

polnih devet let poteklo, odkar poznam „Thür-
pil“ (tirpil). To zdravilo deluje izvrstno. Od te-
daj porabljam samo Thürpil proti driski pri
teletih in prašičih“.

L. G., načelnik kmetijske zadruge v H.

„Thürpil“ se dobiva pri živinozdravnikih in v
lekarnah. — Edina tovarna:

Cl. Lageman, Chem. Fabrik, Aachen. — Zastopnik:
„Lykos“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica št. 8.

Brinje, češplje, fige,
za žganje in v zalogi: Ivan Jelačin, Ljub-
ljana. Vzorci pošlitem na zahtevo.

Sadno drevje:

Večjo množico sadnega drevja za pomladansko sa-
ditev, največ visokih jabolk, potem hruške in pri-
lično drevje, samo boljše vrste, po dogovoru
znižane cene, ima na prodaj: Andrej Hafner, Dor-
tarje 14, p. Škofja Loka.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače ži-
vine je brezdomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odebilitet in omastitev
domače, posebno **klavne živine**.
Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MA-
STINA“ so brezštevilna zahvalna pisma.
Cena: 5 škat. 46 Din, 10 ška 80 Din.

Lekarna TRNKOCZY
Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

**Kmetovalci
gnojite s**

Kalijevo soljo

na en hektar (1 3/4 orala) s sledečimi količinami 40 % Kalijeve soli: Pri žitih in travnikih: 100—150 kg
(50—75 kg) na oral. Pri krompirju, repi, pesi, detelji in koruzi: 200—300 kg (100—150 kg) na oral.
Na hmelju, vinogradu in sočivju: 250—350 kg, (125—200 kg) na oral.

Večjo tu navedeno količino rabite na hektar (oral) tedaj, če v istem letu niste zadostno gnojili s hlevskim gnojem.
Vsakoletno gnojenje s 40 % kalijevo soljo, superfosfatom in apnenim dušikom je edino sredstvo za doseg najvišjih pri-
delkov. Tako gnojenje imenujemo **popolno gnojenje**. Že mešano gnojilo „Nitrofoskal Ruše“ je zelo priporočljivo.

Agrikulturno kemični urad Zagreb, Trg. N. br. 4/b

ki, deluje po nalogu znanega nemškega »Kali sindikata«, Vam da vedno brezplačno vsa potrebna pojasnila in brošure
od vseh vrst umetnih gnojil.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.
Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število.
Upravišтво ne prevzame posredovanja.

Sadna drevesa!

jabolka, hruške, češnje, češnje, orehe (visoko-debelne), kakor tudi prtilikovec od najboljših vrst, in več sto lepih divjih kostanjev, ima na prodaj: Jakob Pintar, sadjar, Sv. Tomaž pri Škofji Loki, pošta Bukovica. Cena po dogovoru ali ustmeno.

Išče se strokovnjaka

za vinogradništvo in sadjarstvo in enega šafarja za poljedelstvo in travništvo za takoj ali pozneje. Ponudbe je poslati na: Veleposestvo M. Rupčić, Vinica pri Ormožu (Hrv.) 21

Samo iz domačega platna

se perilo ne trga! Zato pa dajte v tkanje laneno prejo, da jo stke v domače platno tkalnice „Krosna“ v Ljubljani, Zrinskega cesta 6. 290

Kupujemo vsakovrstno

zlato, srebro, zlato in srebrni denar.

Plačamo najvišje cene! Tovarna za ločenje dragih kovin, Ljubljana-Siška, Jernejeva c. 8. 243

Upravnik,

44 let star, poročen, z dolgoletno prakso v vseh panogah kmetijstva (žena izborna gospodinja) želi premeniti službo oskrbnika na kakem večjem posestvu. Ceni, ponudbe na upravišтво „Kmetovalca“ pod št. 305. 305

Deteljno seme

plačujemo po najvišji ceni. Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta. 7

Iščem viničarja

starega 40—50 let, lahko je tudi oženjen brez otrok ali samca (žena bi bila služkinja), mora imeti prakso v vinogradništvu, sadjarstvu in čebelarstvu. — Dobi letno plačo, stanovanje in hrano. Nastop. 1. marca. — Pisмено se je javiti pri Franc Novak, posestnik, Dobrovnik v Prekmurju. 10

Cepljene trte

prve vrste nudi na najbolj priporočljivih ameriškanskih podlagah z različnimi vrstami, katere se razvijajo v ceniku, ki se na zahtevo pošlje brezplačno, ako se piše na kratek naslov: „Trsničarska zadruga Sv. Lovrenc v Slov. goricah, pošta Juršinci pri Ptujju. 4

Slabo prebavo želodca,

zaprte telesa, napihovanje, slabotno delovanje črev, hemeroide (zlato žilo), povnopenje žil, izpuščaje itd. ozdravi kri-čistilni „Planinka“ zdravilni čaj. Zahtevajte v lekarnah izrečno „Planinka“ čaj. Vsak paket je plombitan in nosi napis Lekarna BAHOVEC, Ljubljana (Kongresni trg) kjer ga samo ta lekarna izdeluje. Samo taki paketi so pristni. Cena Din 20.—. Zahtevajte brezplačno poučno knjižico. 8

Kupujte in prepričajte se da je

KOLINSKA CIKORIJA

izvrstni pridatek za kavo.

Ekonom (oskrbnik)

38 let star, več poljedeljstva in živinoreje, z večletno prakso želi službe na večjem posestvu. Govori več jezikov, gre tudi v inozemstvo. Naslov: Albert Gogala, Sv. Križ, p. Moste pri Ljubljani. 6

Bika, montafonske pasme,

lepega, čistokrvnega, 22 mesecev starega ima na prodaj: Alojzij Žužek v Vel. Laščah 27 (Dolenjsko). Cena po dogovoru. 32

Dve težki in ene lahke sani

čisto nove in srednji nastavek (Zwischengestell) za pogon slamoreznice na gepeli, ima na prodaj: Josip Cerne, Zgor. Šiška 39 pri Ljubljani. 31

Cepljene trte,

prve vrste in sicer: Laška graševina, Muškati silvanec, beli burgundec, traminec, na podlagi Riparia-Portalis in Göthe 9, nudi: Frac Zemljic v Ljutomeru. 29

Dober viničar,

se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme. Ponudbe je poslati na naslov: Anton Segula, ekonom v Ljutomeru. 30

Krompirja „Oneida“

1 vagon, za saditev ali za hrano, ima na prodaj: Franc Zupan, Smokuč 37, p. Žirovnica. Cena po dogovoru. 28

„Seme pravega Kašelskega zelja“

kateri naredi velike trde glave, prodaja Ignacij Mrcina v Zg. Kašlju, pošta Dev. Mar. v Polju (20 gramov za 7 Din). Sprejemajo se tudi poštno znamke. 23

40 hl belega in 15 hl črnega namiznega vina

je na prodaj po ceni od 6 do 10 Din. Naslov vinogradnika-prodajalca javi na željo: Kmetijska družnica pri Mali Nedelji. 15

Gospodinjstva zmožno žensko

okrog 40 let staro, samsko, ki bi bila zmožna opravljati srednje posestvo v vinogradu, pošteno in vestno sprejem s 1. marcem. Ponudbe na: Marija Ogrizek, Celje, Kralja Petra c. 28/II. 25

Prodaj. par konj,

15 in pol pesti visokih, širšega žlebatega križa, garantirane za težko vožnjo, kobila 9 let stara, plemenska, konj 7 let star, oba rdeče barve, brez napake. Cena 9000 Din. Zamenjam tudi za vole. Ivan Šrubar, Sv. Planina, p. Zagorje ob Savi. 24

Dva urna konja za kočijo

se kupita! Pogoj: 1. Zalamčeno zdravje, brez napak. 2. Dobra vztrajna in elegantna tekača za kočijo. 3. Obenem uporabna za tovorno vožnjo. 4. Popolnoma neplašljiva in avtovarna. 5. Starost preko 5 let in visokost preko 15 pesti. Neobvezne ponudbe z navedbo cene je nasloviti na Upravišтво „Kmetovalca“ pod št. 26. 26

Divjake,

hruškove in jabolčne prvovrstne, ima več tisoč za oddati: Frangež Franc, ekonom, Bohova 32, pošta Hoče pri Mariboru. 22

Lepega bika,

pingavske pasme, eno leto starega prodaj: Franc Rode, Nožice-Homec, p. Radomlje. 20

Oskrbnik,

Absolvent vinorejske šole, srednje starosti, z dolgoletnimi dobrimi spričevaji v vseh panogah gospodarstva, išče stalno službo. Naslov na upravo „Kmetovalca“ pod št. 19. 19

Mladega bika,

20 mesecev starega, ima ugodno na prodaj: Anton Lipovec, Koroška Bela 65, p. Javornik. 18

Oskrbnika ali šafarja

popolnoma izvežbanega v vinogradništvu, se išče za takojšnji ali poznejši vstop. Ponudbe je poslati na poštini predal št. 8 v Ljutomeru. 17

Bika, montafonske pasme,

od 15—18 mesecev starega, kupi Ivan Vidic, Blečivrh 5 — Polica, pošta Višnja gora. 27

Cepljene trte

na rip. portalis; veliki rizling, beli ranfol, kraljevina, rulandec, silvanec, izabela. Cena nizka, na prodaj ima: Franc Rauš, Kukova, pošta Juršinci pri Ptujju. 14

Lepo brejo svinjo

in 11 mesecev starega montafonskega bika ima na prodaj: Anton Perhaj, Male Lašče št. 2, pošta Velike Lašče. 13

Pri želodčnem katarju,

oziroma bolečinah in tiščanju v želodcu, želodčnem krču, kislem izpahovanju in bluvanju učinkuje izvrstno: Hočevarjev želodčni prašek. Skatljiva z natančnim navodilom 20 Din, če se pošlje denar naprej, poštnine prosto, sicer povzetje. — Izdeluje in razpošilja samo: Lekarna Mr. STANKO HOČEVAR, Vrhnika 96. 306

SADNO DREVJE OD KMETIJSKE DRUŽBE

naročite radi male zaloge čimpreje najkasneje pa do 15. februarja 1928.

Oddaja in razpošiljanje se vrši začetkom marca, če bo vreme ugodno.

Visoke jablane I. vrste	po Din 12:50
" II. vrste	po " 8:—
" III. vrste	po " 4:—
Hruške moštnice I. vrste	po " 12:50
" II. vrste	po " 8:—
Prtilični jablani	po " 20:—
Marelce	po " 25:—
Ribez	po " 5:—

Žlahtnih hrušk, visokih in prtiličnih, potem češpelj, češenj in breskev letos nimamo naprodaj. Manj kot 10 drevesc se ne razpošilja po železnici. Drevje se rezervira le onim, ki ga plačajo naprej. Stroški za ekspedicijo in železniško voznino znašajo za vsak ovoj 20 Din.

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najfinejšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji z apnenim dušikom, gnoji istočasno z dušikom in apnom. — Informacije o upotrebi in množini, rentabilnosti kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

TVORNIKA ZA DUŠIK d. d. RUŠE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja iztotočno mešano umetno gnojilo „NITRO-FOSKAL-RUŠE“ katero sestoji iz apnenega dušika superfosfata in kalijeve soli. Kdor z Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno z dušikom fosforom, kalijem in apnom, ter si prihrani večkratno trošenje umetnih gnojil.

PRESELITVENO NAZNANILO!

KOMERCIALNA BANKA D. D., podružnica Ljubljana

Afilacija banke Čeho-Slovaški Legiji v Pragi.

SE JE PRESELILA v novo urejene prostore na MESTNEM TRGU številka 5.

KMETOVALLEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/2 stran	Din 2400.—	1/8 strani	Din 400.—
1/3 strani	Din 1200.—	1/6 strani	Din 300.—
1/4 strani	Din 800.—	1/12 strani	Din 200.—
1/8 strani	Din 600.—	1/24 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebsčin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matevžu Stržaj; v Ptujju pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtjah, Gor. Logatcu, Kostrivnici, Št. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škofji vasi - Vojniku, Brežicah, Št. Ilju pri Velenju, v Velenju, Smartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Žalcu.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonih naročil naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik 16—19 v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15 po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 150.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal - Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 89.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 200.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra. Cene za 100 kg pri odjemu pol ali celega vagona franko kolodvor Ljubljana ali Maribor jamčeno

18/19% po Din 140. Za več vagoni odjem po dogovoru. Za na drobno oddajo v Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg 18/19% Din 143.—, vsak odstotek višje vsebine Din 6 več.

Na željo odda družba vrtnarjem in malim posestnikom umetna gnojila na drobno, t. j. na posamezne kilogr. po nastopnih cenah iz skladišča na Turjaškem trgu štev. 3. — Superfosfat po Din 1.25, Thomasova žlindra po Din 1.75, kalijeva sol po Din 2.—, mešano gnojilo za vrtove in za cvetice v loncih po Din 2.50 za 1 kg z vrečami vred.

Krmila:

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolišče po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.50 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol po Din 2.— za 1 kg Ljubljana, z vrečami (po 50 kg) vred.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—.

Arsokol (glej spis v štev. 5. lanskega „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk, proti listnim in krvavim ušem, v steklenicah po 100 gr Din 20.—.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 50 za 1 kg.

Gnojne vile s 4 roglji po Din 15.— komad.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče 1/2 kg Din 30, 1/2 kg Din 50, 1 kg Din 90.—.

Mazilo zoper zajce, Din 12.— za kg.

Merilo za sode, novost patent Matjevič, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.

Moštne mere, žepne, mali format po Din 95.—.

Natrij bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolijenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12.50 za kg.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—, Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 165.—

Škropilnice franc. znamke „Automatique“ Din 680.—

Škropilnica za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozna z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in Patent razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice ročne „Ideal“: male po Din 220.—, velike po Din 225.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160. (Razpršilniki za veliko ročno škropilnico Din 18 za komad).

Trtne škropilnice, bakrene, sistem Vermorel po Din 500, sistem Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450, original Komet Nechwile D 123 Din 500 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—

Vometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—

Zveplovi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Zveplalnik „Vindobona nahrbtni 26“ Din 500.—

Zveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Vrtnarsko orodje, orig. tvrdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo od Din 33 do 140, vrtno in trtne škarje od Din 35 do 190.

Žage za drevesa od Kunde, Din 45.—, Din 52.—, Din 60.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Opozorjamo mlekarne na znižane cene večjih posnemalnikov „Baltic“ in „Titan“.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralci „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—

Posnemalnik „Titan“ za 150 l po Din 2200.—

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 l Din 540. M. O. za 50 l Din 1100, za 100 l K1. po 1500 Din, za 130 l K2. po Din 1700 ali isti stroj s podstavkom Din 2750.

Požiralnikove cevi za teleta 160 Din, za goved 320 Din.

Sirišče dansko, orig. Hansen v prahu, iz Kodanja, v dozah po 25 gr po Din 15.—

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 850, 360 cm po Din 865, 390 cm po Din 880, 420 cm po Din 900, 290/420 cm po Din 1050.

Tečaji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 76.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.— za komad.

Kultivatorji (ročni) po 18 in 25 Din komad.

Lopate za šilhanje po 23 Din komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. sris v Kmetovalcu šte. 15), po Din 80.— za garnituro.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za past Din 5.—

Peresa k vrtnim škarjam po 1 Din komad.

Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R16 po Din 1900.—

Sackov plug R14MN po Din 1600.—

Sackov plug D10MN po Din 1040.—

Sackov plug D8MN po Din 1000.—

Sackov plug D7MN po Din 920.—

Sackov plug D6MNR po Din 770.—

Sackov plug D5MNR po Din 700.—

Oklopne jeklene deske za Sackove pluge D7 MN po Din 90.—

Črtala za Sackove pluge D7 MN po Din 30.—

Sackovi plužni lemeži 7M24 po Din 52.—, 6R24 po Din 48.—

Sackov obračalni plug NW7 po Din 970.—

Sackov obračalni plug NW5 s črtalom in premično osjo po Din 1200.—

Sackov obračalni plug (glava) HAW5 po Din 470.—

Sackov obračalni plug (glava) HAW7 po Din 520.—

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—

Sackov brabantki obračalni plug BW5 po Din 1500.—

Sackov osipalnik M po Din 700.—

Sackov osipalnik BHR po Din 400.—

Sackov osipalnik (glava) HSE po Din 310.—; M za 7”

Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; glava XV z noži po Din 400.—

Sackov izruvač za krompir (glava) s 7 roglji po Din 320.

Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—; (glava) XXV (kopačice) po Din 440.—

Sackov marker za saditev krompirja XVIII po Din 450.

Sackova enokolesna plužna XXVIII po Din 140.

Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.

Brane:

Sackova 2 delna njivska brana I po Din 1350.—

Sackova 3 delna njivska brana Ia po Din 1600.—

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—

Njivska brana SE2 po Din 700.

Travniška brana A3 po Din 680.—, A4 po Din 690.—

Travniške brane z zvezdnimi členki SA3 po Din 820.—, SB3 po Din 900.—

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1,25, vrst 11, Din 4020.

Trijerji (orig. Heidovi) razr. II/2 po 3600 Din.

Trijerji (orig. Heidovi) razr. II/1 po Din 2600.

Žitni čistilnik z 7 siti po Din 1350.

Žitni čistilnik z 10 siti po Din 1520.

V zalogi imamo naslednje stroje svetovnoznanih tvornic kmetijskih strojev Hofherr - Schrantz - Clayton - Shuttleworth

za katero je v Sloveniji Kmetijska družba prevzela vodstvo poslov.

Univerzalni jekleni plugi:

UP5 — z samovodom, črtalom, plužno s premično osjo, z rezervnim jeklenim lemežem, za globočino 16 cm; teža 71 kg Din 825.—

UP6 — isto, za globočino 16 cm; teža 74 kg, Din 870.—

UP7 — isto kot pri UP6, za globočino 18 cm; teža 82 kg Din 960.—

UPS — isto, lahek, za globočino 13—16 cm; teža 62,5 kg, Din 640.—

UPG — isto, Din 650.—

UPR — isto, Din 650.—

D6MN — isto, za globočino 13—16 cm; teža 69 kg, Din 910.—

Brane:

MES5 — železne, njivske, dvodelne, Din 735.—

MES6 — železne, njivske, tridelne, Din 1100.—

MES7 — težke, tridelne, Din 1165.—

Št. 19 — 65 kg železne, njivske, tridelne, Din 695.—

E1 — veržne, travniške, 198 cm široke, teža 95 kg, Din 1595.—

Planeti:

Št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 740.—

Št. 18 — ročni, Din 170.—

Slamoreznice:

Št. 74 — z ustjem 11”, s klinjama na zamašnjaku, Din 2255.

Št. 72 — z ustjem 8”, s klinjama na zamašnjaku, Din 2190.

JEK — s klinjama na bobnu, Din 1240.—

JEK — s klinjama na bobnu, Din 1485.—

CEJ za pogon z motorjem ali vitlom, Din 4440.—

Reporeznice:

C — z 4 vrstami nožev na vrtni plošči, Din 615.—

DF — z noži na bobnu, Din 815.—

Robkači:

RR — za ročni pogon, izdeli na dan 40—50 hl, Din 1175.—

RRN — za ročni pogon, izdeli na dan 40—50 hl, Din 1255.

Stroji za napravo zdroba:

Št. 3 — z obojestransko narebrenimi mlev. ploščami, debelost zdroba se da uravnati, Din 585.—

Št. 5 — z dvema narebrenima jeklenima valčkoma, debelost zdroba se da uravnati, Din 1925.—

Žitočistilniki:

Št. 8 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešeti, Din 2650.—

Št. 7 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešeti, Din 3700.—

Vitlji (gepelni):

G — za 2 konja, Din 7790.—

Z — za 1 konja, Din 4950.—

Posnemalniki:

„Olympic“ P1 za 80 l na uro, Din 1270.—

„Olympic“ P2 za 120 l na uro, Din 1640.—

Pinje:

„Olympic“ št. 1, za 5 l, Din 620.—

„Olympic“ št. 2, za 10 l, Din 750.—

„Olympic“ št. 3, za 15 l, Din 1225.—